

INFORMACJA O ZAWODACH I SPECJALNOŚCIACH

Gdzie szukać informacji o zawodach?

Zawody poznajemy już od najmłodszych lat. Najpierw stykamy się z zawodami swoich rodziców oraz najbliższego otoczenia, potem samodzielnie poszukujemy wiedzy na ten temat. Źródłami informacji są książki, czasopisma, filmy zawodoznawcze oraz strony internetowe. Poniżej przedstawione zostały wybrane, najpopularniejsze źródła wiedzy o zawodach.

1. Strony internetowe

Zintegrowany System Kwalifikacji: <https://kwalifikacje.gov.pl/>;
<https://kwalifikacje.edu.pl/>

ZSK, czyli Zintegrowany System Kwalifikacji, opisuje, porządkuje i zbiera różne kwalifikacje w jednym, powszechnie dostępnym rejestrze – Zintegrowanym Rejestrze Kwalifikacji. ZSK określa także zasady i standardy potwierdzania funkcjonujących w nim kwalifikacji, co gwarantuje wysoką jakość certyfikatów zawodowych wydawanych w ramach systemu.

To rozwiązanie mające na celu podniesienie poziomu kapitału ludzkiego w Polsce, dzięki któremu będziesz mógł potwierdzić umiejętności swoje lub swoich pracowników na polskim i zagranicznym rynku pracy.

Dzięki wprowadzeniu systemu:

- każdy może starać się o potwierdzenie posiadanych kompetencji, bez względu na to jak je zdobył,
- sposób nadawania kwalifikacji jest skrupulatnie monitorowany przez ministrów,
- pracodawcy mogą łatwiej rozpoznać wartość potencjalnego pracownika, a pracownicy zaprezentować swoje kompetencje w wiarygodny sposób.

PODSTAWY PRAWNE

Ustawa o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji weszła w życie 15 stycznia 2016 r.

Akt prawny wytycza podstawowe ramy nowego porządku w dziedzinie kwalifikacji w Polsce.

Klasyfikacja zawodów i specjalności to zbiór zawodów występujących na rynku pracy. Klasyfikacja w wersji online obejmuje: nazwę zawodu, kod, syntetyczny opis zawodu i zadania zawodowe. Informacja o zawodach i specjalnościach dostępna jest na stronie internetowej Publicznych Służb Zatrudnienia pod adresem internetowym: <http://psz.praca.gov.pl/rynek-pracy/bazy-danych/klasyfikacja-zawodow-i-specjalnosci>

Istnieje również możliwość skorzystania z wyszukiwarki opisów zawodów, dostępnej pod adresem internetowym: <http://psz.praca.gov.pl/rynek-pracy/bazy-danych/klasyfikacja-zawodow-i-specjalnosci/wyszukiwarka-opisow-zawodow>

Infodoradca+ Informacje o zawodach to opisy 1000 zawodów. Materiały zawierają: opis zawodu, opis kompetencji zawodowych, odniesienie do sytuacji na rynku pracy (możliwości zatrudnienia), możliwości kształcenia i doskonalenia zawodowego.

Dostępne online na stronach Publicznych Służb Zatrudnienia pod adresem:

<https://psz.praca.gov.pl/rynek-pracy/bazy-danych/infodoradca>

Przewodniki po zawodach – publikacja wydana przez Ministerstwo Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej. Opracowanie zawiera szczegółowe opisy zawodów z podziałem na: zadania i czynności robocze, środowisko pracy, wymagania psychologiczne, wymagania fizyczne i zdrowotne, możliwości awansu. Publikacja została wydana w 2003 roku, więc część informacji jest nieaktualna (np. warunki podjęcia pracy w zawodzie, możliwości zatrudnienia, płace). Mimo wszystko to wciąż bogate źródło wiedzy o zawodach. Przewodniki w formie papierowej dostępne są w Powiatowych Urzędach Pracy i Centrach Informacji i Planowania Kariery Zawodowej. Wersja elektroniczna dostępna jest na stronach Publicznych Służb Zatrudnienia: <https://psz.praca.gov.pl/-/180719-przewodnik-po-zawodach-wydanie-ii>

Mapa Karier - opisy 600 zawodów (w tym zawodów przyszłości) pod kątem umiejętności, kompetencji, predyspozycji zdrowotnych, ścieżki edukacyjnej.

Dostępna w wersji elektronicznej pod adresem: <https://mapakarier.org>

Karty zawodów przystosowanych do osób niepełnosprawnych PFRON i CIOP

to charakterystyki 200 zawodów w formacie pdf. Opisy obejmują ogólne informacje o zawodzie, wymaganiach danego zawodu, czynnikach utrudniających zatrudnienie w danym zawodzie, czy możliwościach podjęcia pracy w zawodzie dla osób z różnymi niepełnosprawnościami. Karty dostępne online pod adresem:

<https://m.ciop.pl/>

Ulotki o zawodach – informacje o zawodach zawierające: zadania zawodowe, warunki podjęcia pracy w zawodzie, wymagania psychofizyczne, przeciwwskazania do wykonywania zawodu oraz możliwości i szanse zatrudnienia. Systematycznie powiększana baza ulotek opracowanych przez WUP w Łodzi znajduje się pod adresem: <https://wuplodz.praca.gov.pl/ulotki-o-zawodach>

Galeria zawodów na aplikacji Perspektywy Edukacyjno - Zawodowe zawiera informacje o 194 zawodach szkolnictwa zawodowego. W opisach zawodów znajdziemy informacje dotyczące zadań i czynności, wymagań psychofizycznych, warunków pracy, przeciwwskazań do wykonywania pracy. Ze względu na reformę systemu edukacji informacje dot. form kształcenia w zawodzie są nieaktualne. Galeria dostępna online pod adresem:

https://www.perspektywy3d.pl/galeria_zawodow.html

Barometr zawodów - to jednoroczna prognoza sytuacji w zawodach. Barometr dzieli zawody na trzy grupy: deficytowe, zrównoważone i nadwyżkowe. Barometr pokazuje zapotrzebowanie na zawody w każdym z powiatów w Polsce oraz na poziomie województw. Podstawową formą prezentacji wyników badania "Barometr zawodów" są plakaty z prognozami zapotrzebowania dla poszczególnych powiatów na terenie całego kraju. Dostępne online na stronie: <https://barometrzwodow.pl>

Karty charakterystyk zagrożeń w pracy – opracowane przez Centralny Instytut Ochrony Pracy Państwowy Instytut Badawczy. Zawierają informacje dotyczące zadań zawodowych, wykorzystywanego sprzętu, najczęstszych zagrożeń związanych z wykonywaniem danego zawodu i możliwych skutkach zdrowotnych. Karty dostępne są online pod adresem:

https://www.ciop.pl/CIOPPortalWAR/appmanager/ciop/pl?_nfpb=true&_pageLabel=P7200142851340545953779

Opisy zawodów na portalu zawodowe.com. – to opisy zawodów podzielone na 11 kategorii, w których znajdziemy informacje dotyczące zadań zawodowych, narzędzi i urządzeń wykorzystywanych w pracy, możliwości zatrudnienia czy prowadzenia własnej firmy. Ze względu na reformę systemu edukacji informacje dot. form kształcenia w zawodzie są nieaktualne. Opisy dostępne na stronie:

<https://www.zawodowe.com>

Opisy zawodów na stronie dokariery.pl prowadzonej przez zespół Elektronicznego Centrum Aktywizacji Młodzieży (ECAM), które jest częścią Ochotniczych Hufców Pracy. W zakładce „Twoja kariera” znajdziemy krótkie artykuły nt. wybranych zawodów, z których można dowiedzieć się jakie są zadania zawodowe, predyspozycje, drogi kształcenia, możliwości zatrudnienia. Przykładowe artykuły: „Zawód przyszłości: murarz”, „Mechanik motocykli – zawód i pasja!”, „Specjalista od chmury – zawód przyszłości”. W zakładce tej znajduje się również wiele interesujących i przydatnych artykułów dotyczących planowania kariery zawodowej. Artykuły dostępne na stronie: <https://dokariery.pl/twoja-kariera-45458> \

2. Filmy zawodoznawcze

Kalejdoskop zawodów Firmy Synergia to filmowa prezentacja ponad 100 zawodów podzielonych na 10 branż: Służba zdrowia, Zarządzanie i finanse, Prawo i administracja, Nauka i edukacja, Kreacja, Bezpieczeństwo i ochrona, Przemysł i budownictwo, Rolnictwo i sadownictwo, Komputery i elektronika, Usługi i turystyka. W filmach znajdziemy odpowiedzi na pytania: Na czym polega praca w danym

zawodzie? Jakich predyspozycji zawód ten wymaga? Jakie są jego plusy i minusy?
Gdzie zdobyć potrzebne wykształcenie?

Filmy o zawodach opracowane przez Ośrodek Rozwoju Edukacji to ok. 10 minutowe filmy, prezentujące zadania zawodowe, warunki pracy, wymagania danego zawodu, przeciwwskazania do wykonywania zawodu, miejsca pracy i ścieżki zdobycia zawodu. Ze względu na reformę systemu edukacji informacje dot. form kształcenia w zawodzie są nieaktualne. Przykładowe filmy: „Technik dróg i mostów kolejowych”, „Technik elektroradiolog”. Filmy dostępne na stronie <https://doradztwo.ore.edu.pl/filmy-o-zawodach/>

3. Filmy na kanale Youtube

Jak to jest być? (kanał naTemat.pl). - kilkanaście filmów (14), w których przedstawiciele zawodów opowiadają o swojej pracy. Mówią, gdzie mogą pracować, jakie są ich obowiązki, przedstawiają typowy dzień swojej pracy, opisują predyspozycje konieczne do wykonywania pracy oraz jak ją zdobyć. Nawiązują też do możliwości rozwoju zawodowego i wysokości zarobków. Przykładowe filmy: „Jak to jest być chemikiem?”. „Jak to jest być pilotem śmigłowca?”, „Jak to jest być zawodowym podróżnikiem?”, „Jak to jest być strażnikiem więziennym?”
https://www.youtube.com/playlist?list=PL4lbwp4rbdg2y_PQUKz3LxIFPDRRnpy5R

Szukam pracy - twórca kanału publikuje filmy na temat pracy marzeń i pracy na przetrwanie. Opowiada na czym polega dana praca, co trzeba zrobić, aby ją zdobyć, jakie są jej plusy i minusy. Porusza również temat zarobków na określonym stanowisku. Przykładowe filmy: „Najsłodsza praca na świecie – cukiernik”, „Ile zarabia kierowca Ubera?”, „Ile zarabia youtuber?”.
<https://www.youtube.com/channel/UCUtycol8O5PPAGI9BMwReNQ>

Do roboty - prowadzący w każdym filmie partneruje przedstawicielom konkretnego zawodu podczas jednego dnia ich pracy. Uczy się wykonywania prostych czynności zawodowych, pokazuje wykorzystywany sprzęt, sprawdza dany zawód pod kątem zarobków, potrzebnego wykształcenia oraz pokazuje jego zalety i wady .

Przykładowe filmy: „Pracowałem jako grafik”, „Pracowałem jako strażak”, „Sprawdziłem jak wygląda praca mechanika samochodowego”.

<https://www.youtube.com/channel/UCF5Ug3YNz41qauWNMacdLgw>

Dobry zawód fajne życie - to kilkadziesiąt (ok. 40) krótkich filmów promujących kształcenie zawodowe wśród młodzieży. Z filmów można się dowiedzieć o niezbędnych w danym zawodzie umiejętnościach, kompetencjach miękkich i twardych oraz możliwościach rozwoju. Pokazane są też korzyści, jakie mogą osiągnąć młodzi ludzie wybierając konkretny zawód. W filmach prezentowane są wypowiedzi osób pracujących w zawodzie i ich pracodawców, uczniów uczących się zawodu w szkole oraz ich nauczycieli. Przykładowe filmy: „Zawód technik mechatronik”, „Zawód weterynarz”, „Zawód fototechnik”, „Zawód dekarz”.

https://www.youtube.com/channel/UCmxxtAbdN5IC_I_CjLZoqqw/videos

Filmy Ośrodka Rozwoju Edukacji – kanał zawierający około 600 kilkunastominutowych filmów, przedstawiających wypowiedzi osób pracujących w danym zawodzie, ich pracodawców oraz uczniów kształcących się w szkołach zawodowych. W filmach przedstawione są informacje o zadaniach zawodowych, kwalifikacjach wyodrębnionych w danym zawodzie i egzaminach zawodowych, potrzebnych kompetencjach miękkich, przeciwwskazaniach zdrowotnych, zawodach pokrewnych i potencjalnych miejscach pracy. Ze względu na reformę systemu edukacji informacje dot. form kształcenia w zawodzie są nieaktualne. Przykładowe filmy: „Elektromechanik” „Technik usług fryzjerskich”.

<https://www.youtube.com/user/koweziu/videos>

Europejska Platforma Edukacyjna - na tym kanale zamieszczono 194 filmy o zawodach z cyklu „Profesjonalne zawody”, które zawierają informacje dot. zadań zawodowych, kwalifikacji, kompetencji miękkich, przeciwwskazań do wykonywania zawodu, możliwych miejsc pracy. W filmach pokazani są przedstawiciele różnych zawodów przy pracy, używane przez nich narzędzia i sprzęt. Ze względu na reformę systemu edukacji informacje dot. form kształcenia w zawodzie są nieaktualne.

Przykładowe filmy: „Ortoptystka”, „Technik dentystyczny”.

https://www.youtube.com/channel/UC_i8yGkloXTiq2Q5jNFe74g/videos

4. Podcasty

Zawodowcy.fm - twórcy podcastów publikują wywiady z przedstawicielami różnych zawodów. Pytają swoich rozmówców, na czym polega ich praca, jak wyglądają codzienne obowiązki i w jaki sposób rozwiązują problemy, dlaczego wybrali taki zawód i jak go zdobyć. Przykładowe odcinki: „Jak zostać kontrolerem ruchu lotniczego?” „Czy można być jednocześnie weterynarzem, przedsiębiorcą, podróżnikiem oraz digital nomadem?”, „Jak zostać programistą? Czyli historia Coders Lab”, „Czym zajmuje się wedding planner i dlaczego ślubu nie będzie?”, „Czy można być pisarzem i fizykiem kwantowym jednocześnie?” .

<https://zawodowcy.fm/>

Co robić w życiu? - to podcasty dla tych, którzy nie wiedzą jeszcze, czym chcą się zajmować, nie mają pomysłu na swoją przyszłość zawodową lub chcą zmienić pracę. Ich twórczyni, rozmawia z ludźmi wykonującymi różne zawody pytając o zakres zadań i warunki pracy, cechy charakteru przydatne w zawodzie, ścieżkę kariery oraz sytuację przedstawicieli danego zawodu na rynku pracy. Przykładowe odcinki: „Zawód dyrygent chóru”, „Zawód fizjoterapeuta”, „Najdziwniejsze zawody świata”, „Zawody przyszłości”.

<https://www.corobicwzyciu.pl/podcast-3/>

5. Książki, czasopisma

Cogito - miesięcznik edukacyjny dla uczniów szkół ponadpodstawowych, pomagający młodym ludziom przygotować się do egzaminu dojrzałości, dokonać wyboru kierunku studiów. Przybliży czytelnikom zawody przyszłości i planowanie ścieżek kariery.

<https://cogito.com.pl/>

Perspektywy – miesięcznik edukacyjny dla uczniów i studentów zainteresowanych świadomym budowaniem swojej przyszłości poprzez odpowiedni wybór zawodu, szkoły, uczelni. Znajdziemy w nim informacje o zasadach egzaminu maturalnego i przyjęć na studia, materiały dydaktyczne, prezentacje zawodów i właściwych dla nich kierunków studiów.

<http://perspektywy.pl/portal/>

Victor – czasopismo dla siódmo- i ósmoklasistów. Zawiera m.in. materiały edukacyjne dla uczniów ostatnich klas szkoły podstawowej, porady specjalistów: psychologów, pedagogów, doradców zawodowych, jak również opisy zawodów np. „Informatyk – czy to praca dla ciebie?”.

<http://victor.com.pl/>

Zawód z pasją Hebda P. Madejski J. Wydawnictwo Park sp. z o.o.

Książka zawiera opis 100 zawodów wraz z wypowiedziami ludzi sukcesu i specjalistów w opisywanej dziedzinie.

Zawody z.. komputerem/ przetwarzanie danych Wydawca „Bank Karier” sp. z o.o.

Książka zawiera opisy zawodów, w których komputer wykorzystywany jest jako narzędzie do przetwarzania danych.

100 zawodów z przyszłością Schumecher C. Szwartz S. Wydawnictwo Adamantan.

Książka zawiera uporządkowany przegląd zawodów, informując, jakie predyspozycje i umiejętności są konieczne w danym zawodzie, na czym dana praca polega i jakie daje możliwości awansu.

Zawód tester. Od decyzji do zdobycia doświadczenia Smilgin R. Wydawnictwo Naukowe PWN. W publikacji znajdziemy opis wszystkich aspektów zawodu, odpowiedzialności testerskiej oraz wymaganych kompetencji miękkich i twardych.

Informator o zawodach Wydawnictwa Perspektywy. Informator edukacyjny zawierający opisy ponad 300 zawodów, wypowiedzi praktyków i studentów, testy predyspozycji zawodowych i informacje dotyczące planowania kariery zawodowej.

W siedzibie Powiatowego Urzędu Pracy w Radomsku dostępne są opisy zawodów i specjalności w formie papierowej. Osoby zainteresowane pozyskaniem takich informacji mogą zgłosić się do doradców zawodowych pracujących w Powiatowym Urzędzie Pracy w Radomsku, ul. Tysiąclecia 2.